

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 70/2020 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om antalet psykoterapeuter

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 70/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Sofia Virta /gröna m.fl.:

Hur ämnar regeringen säkerställa att ett tillräckligt antal psykoterapeuter utexamineras i förhållande till behovet av psykoterapeuter, så att varje person i behov av psykoterapi har tillgång till psykoterapi i rätt tid?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

I förordningen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994) ingår bestämmelser om utbildning som leder till rätt att använda yrkesbeteckningen utbildad psykoterapeut, krav för att en person ska få använda yrkesbeteckningen och om den grundutbildning och arbetserfarenhet som krävs. Från och med början av 2012 har sju universitet ordnat psykoterapeututbildning i samarbete med den tredje sektorn och privata utbildningssamfund. Konsortiet som utgörs av dessa universitet har gett rekommendationer till förutsättningar för psykoterapeututbildningen vad gäller extra studier och praktisk erfarenhet, grunder för ansökan och omfattning av studiehelheter.

År 2018 fanns cirka 6 790 psykoterapeuter i arbetsför ålder i centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. Antalet har ökat med nästan en femtedel från 2012. Antalet nybörjarplatser inom psykoterapeututbildningar varierar årligen beroende på vilka psykoterapeututbildningar som inleds varje år. Efter att utbildningsansvaret överförts till universiteten har 10–75 psykoterapeuter utexaminerats årligen. I centralregistret över yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården registrerades ca 180–480 nya yrkesrättigheter för psykoterapeuter årligen under 2012–2018.

Psykoterapeututbildningen är en fortbildning enligt universitetslagen. Psykoterapeututbildningen bildar inte en klar utbildningskontinuitet på samma sätt som till exempel specialistläkarutbildningen, utan det finns flera tillämpliga grundutbildningar. Kostnaderna för psykoterapeututbildningen betalas av dem som genomgår utbildningen eller av deras arbetsgivare eller så delas kostnaderna mellan dessa två. Till en del studerande har arbetsgivare betalat en del av utbildningens kostnader, till exempel kostnaderna för handledningen och de teoretiska studierna.

Tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården (PALKO) godkände i november 2018 en rekommendation om psykoterapier och andra psykosociala behandlings- och rehabiliteringsmetoder vid behandling av psykiska störningar och missbruksproblem som en del av det offentligt finansierade

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 70/2020 rd

utbudet av tjänster. Rehabiliterande psykoterapi tillhandahålls dock i varierande grad i kommuner och samkommuner.

Ett behov av psykosocial vård förutsätter inte alltid fullskalig psykoterapi. Det kan räcka med korta interventioner i rätt tid. Därför planerar Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt och Helsingfors universitet att skapa ett nytt utbildningssystem som stöd för social- och hälsocentralerna och elevvården. Målet med utbildningssystemet är att i snabbare takt än med nuvarande psykoterapeututbildning kunna förse den offentliga hälso- och sjukvården med arbetstagare som använder psykosociala metoder.

Som en del av programmet Framtidens social- och hälsocentral kommer regeringen att öka tillgången till psykosociala behandlingar redan i vården i ett tidigt skede inom primärvården. Inom primärvården införs psykosociala metoder som kan genomföras av olika yrkesgrupper inom primärvården efter att de genomgått en metodutbildning. Tillsammans med internetterapi minskar metoderna behovet av senare långvarig psykoterapi och bidrar därmed till att främja tillgången till ett tillräckligt antal psykoterapeuter.

Helsingfors 10 mars 2020

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru